

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/83/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2712201169
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2712201169.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, zast. splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanej: U. H., nar. XX. C. XXXX, s hláseným pobytom bezdomovkyne R., t. č. bytom R., J. XX, o 1.918,76 eur s príslušenstvom, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Spotrebiteľské združenie OSA, Bratislava, Fedinova 9, zast. splnomocnenkyňou: HKP Legal, s.r.o., Bratislava, Sasinkova 6, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Skalica z 20. septembra 2012 č. k. 2C/74/2012 - 57 takto

rozhodol:

Odvolací súd návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania a predloženie predbežnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie **z a m i e t a**.

Uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vedľajšieho účastníka **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napádaným uznesením súd prvého stupňa I. zastavil konanie, II. žalobkyni (označenej za „navrhovateľa“, v súvislosti so správnym označovaním účastníkov tzv. sporového konania, o aké šlo aj v tejto veci a tiež podania začínajúceho také konanie por. § 79 ods. 1 a § 90 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“, pričom v tejto konkrétnej veci žalobu podávala obchodná spoločnosť, čiže právnická osoba s právnou formou v ženskom rode, ktorej označenie v rode mužskom bolo nesprávnym i z tohto dôvodu - pozn. odvolacieho súdu) vrátil súdny poplatok za žalobu („z návrhu na začatie konania“) v sume 108,40 eur (nadbytočne i „prostredníctvom Daňového úradu Bratislava“); III. žalovanej (tu nesprávne „odporkyni“) nepriznal náhradu trov konania a IV. rovnako (nepriznaním náhrady trov) rozhodol aj v prípade vedľajšieho účastníka. Rozhodnutie v časti trov konania vedľajšieho účastníka (z ďalšieho vyplynie, že len správnosť takejto časti práve priblíženého uznesenia bola urobená predmetom odvolacieho konania) odôvodnil právne ust. § 146 ods. 2 vety druhej a § 150 ods. 1 O. s. p., vecne potom zavinením zastavenia konania žalobkyňou, na druhej strane však i dôvodmi hodnými osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady vedľajšiemu účastníkovi. Takéto dôvody vzhliadol (okresný súd) v tom, že vedľajší účastník spôsobom obdobným tomu v prejednávanej veci vstúpil do množstva konaní a vo všetkých takýchto prípadoch robí prakticky totožné podania (rutinne, bez hlbšieho oboznámenia sa s vecou a konkrétnych námietok pre tú-ktorú vec, len za pomoci všeobecne formulovaných tvrdení). Žaloba tu navyše bola vzatá späť ešte pred vyjadrením sa vedľajšieho účastníka k nej a keďže až pri oznámení o vstupe do konania tento žiadal o zaslanie mu žaloby, nemal žiadnu vedomosť ani o predmete konania. Ani s požiadavkou na priznanie náhrady za úkon právnej služby reprezentovaný prípravou a prevzatím zastúpenia vrátane prvej porady s klientom nešlo uspieť, ak takýto úkon nebol preukázaným a aj v prípade opaku by nemohlo ísť o účelné

vynaloženie trov (opäť pre nedostatok oboznámenia sa s predmetom sporu a vylúčenie tým možnosti kvalifikovaného prevzatia zastúpenia); dôvodil sa potom v napádanom uznesení.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie len vedľajší účastník na strane žalovaného a navrhol ho (uznesenie v napadnutej časti) zmeniť uložením žalobkyni povinnosti zaplatiť mu bližšie neurčenú náhradu trov prvostupňového konania s alternatívou zrušenia uznesenia v napadnutej časti a vrátenia veci v rozsahu zrušenia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (požadujúc pritom tiež náhradu trov odvolacieho konania v sume 81,33 eur + DPH). Namietal pritom najmä nesprávnym právnym posúdením veci súdom prvého stupňa. Pri aplikácii ust. § 150 ods. 1 O. s. p. by malo ísť o výnimočný prípad, tu však podľa neho (odvolateľa) ide o neprípustnú svojvôľu súdu, ktorý svoje rozhodnutie ani riadne neodôvodnil. Stanovisko popierajúce význam právneho zastúpenia je nesprávne a odporujúce slovenským zákonom i predpisom EÚ, pričom námietka premlčania (pre späťvzatie žaloby rozhodujúca) nebola vznesená hlavným účastníkom a nemohla byť daná ani zo strany súdu. I s odvolaním sa na celý rad rozhodnutí iných krajských súdov, podporujúcich jeho tvrdenia, na rozsudok Súdneho dvora EÚ (ďalej len „SD“) vo veci C-279/09, ako aj na ustanovenia rôznych predpisov slovenského i komunitárneho (únijného) práva mal za to, že ani právnické osoby (akou je i on) nemôžu byť vylúčené z práva nechať sa právne zastúpiť. Ak by sa odvolací súd s názorom súdu prvého stupňa hodlal stotožniť, šlo by aj o zásah do činnosti združenia vymedzenej tiež predpismi EÚ a je tu preto namieste prerušenie konania a polozenie predbežnej otázky SD.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Žalobkyňa navrhla uznesenie v napadnutej časti potvrdiť. V praktickej zhode s vlastnými odvolaniami z iných druhovo totožných vecí (kde jej naopak bola uložená povinnosť na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka) trvala na tom, že vedľajší účastník musí byť z podstaty svojej existencie sám schopný poskytovať právnu pomoc v spotrebiteľských veciach, na jeho vstup do konania v prejednávanej veci (o ktorej nemal žiadnu vedomosť) nebol dôvod a trovy vynaložené na právne služby advokáta preto nie sú trovami účelnými; zároveň navrhla priznanie jej náhrady trov odvolacieho konania na právnej službe v sume 57,95 eur + DPH (???)

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. vec v medziach odvolania, teda len v časti trov konania vedľajšieho účastníka a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu ani o žiaden zo zákonom ustanovených prípadov potreby pojednávania takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolaniu vedľajšieho účastníka ani jeho návrhu na prerušenie konania a polozenie predbežnej otázky SD nemožno priznať úspech.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Práve odcitované ustanovenie síce nedopadá priamo na rozhodovanie o trovách konania skončeného zastavením (o aký prípad šlo v prejednávanej veci), nakoľko upravuje rozhodovanie o trovách konania skončeného vecným rozhodnutím v prospech jednej strany sporu (k čomu môže dôjsť v tzv. sporovom konaní buď úplným vyhovením žalobe alebo naopak jej úplným zamietnutím), obsahuje však vyjadrenie jednej zo zásad vlastnej všetkým rozhodovacím procesom o trovách konania (teda aj rozhodovaniu podľa § 146 ods. 2 O. s. p.), ktorou je, že súd prizná len náhradu trov potrebných (rozumej nevyhnutných) na účelné bránenie práva, čiže len takých trov, ktoré možno objektívne považovať za vynaložené účelne.

Medzi trovy konania s nárokovateľnou náhradou potom zásadne patria i trovy reprezentované odmenou a súvisiacimi náhradami advokátov v súvislosti s poskytovaním nimi právnych služieb ich klientom (účastníkom súdnych konaní), keď tu nepochybne treba súhlasiť s argumentom vedľajšieho účastníka o neodňateľnom práve na súdnu a inú právnu ochranu a skoro tragikomicky (skôr však ako absolútna drzosť) musela pôsobiť úporná snaha žalobkyne obhajovať neexistenciu práva spotrebiteľských združení na náhradu trov vznikajúcich im v súvislosti s právnym zastúpením advokátmi v tzv.

spotrebiteľských veciach so súbežným uplatňovaním požiadavky na náhradu za vlastné právne zastúpenie (v ktorom prípade inak odvolaciemu súdu uniká rozdiel medzi namietanou paušálnou obranou vedľajšieho účastníka a rovnako paušálnym uplatňovaním práv zo strany žalobkyne).

Otázka využitia práva na právnu pomoc advokáta a otázka účelnosti v takejto súvislosti vynakladaných trov sú však otázkami, ktoré majú len čiastočný súvis a ktoré preto neslobodno zmiešavať (bez ďalšieho). V každom prípade namietanej účelnosti takýchto trov tak treba robenie záverov (o tom, či je namieste aj priznanie náhrady trov konania) podriaďiť tomu, či by inak advokátom zastupovaný účastník bol v konkrétnej situácii schopný uplatňovania ním práv (resp. obrany voči uplatňovaniu práv niekým iným) aj bez pomoci advokáta, samozrejme za podmienky schopnosti hájenia práv spôsobom zásadne rovnocenným s tým, ako sa do problému „vloží“ advokát.

Pri nazeraní na problém urobený predmetom odvolacieho konania v prejednávanej veci aj z práve priblíženého uhla pohľadu potom šlo len dosť ťažko nevšimnúť si, že tzv. advokátska obchodná spoločnosť, zastupujúca vedľajšieho účastníka tu (obdobne ako vo viacerých tunajšiemu súdu známych a ním skôr prejednaných vecí za účasti rovnakého vedľajšieho účastníka i zástupcu) požadovala (nad rámec paušálnych náhrad a DPH) odmenu za 2 úkony právnej služby, z ktorých tým prvým bolo prevzatie a príprava zastúpenia (toto samostatne nehonorovateľné, pretože ak by advokát okrem takéhoto úkonu už pre klienta nevykonal žiaden iný, vytratil by sa zmysel zastupovania) a druhým písomné vyjadrenie k žalobe (obsahujúce i vznesenie námietky premlčania a urobené už v rámci oznámenia o vstupe do konania, spojeného so žiadosťou o zaslanie žaloby, všetkého v rámci podania datovaného 23. aprílom 2012, urobeného elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom a obsahujúceho jediné konkrétne údaje v podobe 1. spisovej značky veci, uvedenej však v čiastočne nesprávnom tvare „2Ro-53-2012“ a 2. označenia žalovanej s uvedením len mena a priezviska, z toho druhého nesprávne ako „Erika Jarišová“ /?/).

Ak potom odvolací súd má zo svojej skoršej rozhodovacej činnosti vedomosť o postupe vedľajšieho účastníka (presnejšie advokátskej spoločnosti takéhoto účastníka zastupujúceho) spôsobom celkom totožným s tým z prejednávanej veci aj v iných veciach (z ktorých už prinajmenšom v konaniach vedených Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 10Co/2/2013 a 10Co/5/2013 došlo k zrušeniu rozhodnutí súdu prvého stupňa nepriznávajúcich rovnakému účastníkovi náhradu trov konania a naopak v konaniach vedených tunajším súdom pod sp. zn. 10Co/76/2013, 10Co/81/2013 a 10Co/172/2013 bola vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov právneho zastúpenia, takto teda už viacnásobne priznaná), nebol tu prakticky žiaden priestor pre iný záver než ten, že po získaní vedomosti účastníkom, ako účinne a to paušálne v konaní uplatňovať práva, alebo sa brániť a získaní tiež náhrady trov konania, zodpovedajúcej odmene, ktorú musel takýto účastník zaplatiť tzv. advokátskej spoločnosti, aby pre neho paušálny vzor vytvorila, nemôže už byť ďalej účelným vynakladanie prostriedkov na odmeňovanie za to, aby aj v ďalších druhovo totožných veciach zástupca priam chrliť obsahovo identické podania (bez toho, aby tu bol zrejmy aj vklad venovaný argumentácii príznačnej práve pre konkrétnu vec, v ktorej sa zastupuje).

Pri riadení sa touto úvahou, ako i pri nerozhodnosti toho, v ktorom z konaní advokát použil neskôr paušálne uplatňovaný vzor po prvý raz (hoci pri záujme na absolútnej presnosti by sa zastupovanému účastníkovi malo dostať náhrady trov právneho zastúpenia iba v takomto konaní) tak trovy vedľajšieho účastníka nešlo považovať za účelné.

Tento názor inak tunajší súd vyslovil už vo svojom uznesení z 27. júna 2013 č. k. 10Co/197/2012-91 (vo veci Okresného súdu Trnava jeho sp. zn. 18C/38/2012) a ani v tejto veci na ňom nevidel dôvod nič meniť.

Odvolací súd preto podľa § 219 ods. 2 O. s. p. uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil (stotožňujúc sa pritom i s dôvodmi pojatými do odôvodnenia takého rozhodnutia súdom prvého stupňa, s logickým odmietnutím takto aj celkom neopodstatnených výhrad odvolateľa, týkajúcich sa právneho posúdenia veci a súladu odôvodnenia napádaného rozhodnutia s požiadavkami naň zákonom kladenými).

Tomu samozrejme predchádzalo zamietnutie návrhu vedľajšieho účastníka na prerušenie konania a predloženie veci na rozhodnutie o predbežnej otázke SD podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. Tunajší odvolací súd bol síce pri ňom zvolenom spôsobe rozhodnutia tuzemským súdom poslednej inštancie (povinným sa pri výklade komunitárneho práva obrátiť na SD), časť otázky podsúvanej vedľajším účastníkom, predstavovanú právom spotrebiteľských združení na právnu pomoc však vyriešil spôsobom zhodným s rozsudkom SD spomínaným v odvolaní (v prospech práva nechať sa odborne zastupovať na strane kohokoľvek spotrebiteľské združenia z toho nevynímajúc) a u otázky druhej (týkajúcej sa toho, čo bolo odvolaním formulované ako „plnohodnotné zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania“) šlo sčasti o otázku sugestívnu (obsahujúcu v sebe i naznačovanú odpoveď), najmä ale o otázku, ktorú do všetkých dôsledkov (teda vrátane aspektu možného zaštitenia právom na právnu ochranu aj výdavkov, ktoré nie je nutné vynakladať) by SD ani nebol povolaný vyriešiť (keďže tu ide primárne o výklad domáceho a nie komunitárneho práva).

V takto skončenom odvolacom konaní úspech zaznamenala žalobkyňa a principiálne to preto bola ona, komu vzniklo právo na náhradu trov takéhoto konania (pretože vedľajší účastník s požiadavkou na náhradu trov prvostupňového konania a na uloženie zodpovedajúcej povinnosti práve žalobkyni neuspel a to ani len sčasti).

Práve nehoráznosť požiadavky tzv. advokátskej spoločnosti zastupujúcej žalobkyňu, požadujúcej náhradu trov odvolacieho konania paralelne s požiadavkou na uchránenie pred povinnosťou platiť niekomu inému náhradu trov prvostupňového konania a to z dôvodov bez preháňania označiteľných za pokus o uplatnenie zásady dvojakého metra boli potom tým, v čom odvolací súd dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O. s. p., pre ktorý v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni i za použitia ust. § 224 ods. 1 rovnakého zákona nepriznal náhradu trov takéhoto konania.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.